

NOVĚ VZNIKLÁ TRADICE OLOMOUCKÉ JAZYKOVĚDNÉ BOHEMISTIKY

JINDŘIŠKA SVOBODOVÁ

Posledních deset let se na olomoucké bohemistice nese v duchu úzké spolupráce s čelním představitelem naší lingvistické bohemistiky, slavistiky, obecné lingvistiky, sociolingvistiky a vědecké informatiky, profesorem Oldřichem Uličným. A právě jeho významnému životnímu jubileu byl věnován první ročník sympozia Komárkova jazykovědná Olomouc. Jeho organizátoři, O. Bláha a J. Svobodová, se nechali inspirovat jubilejní konferencí věnovanou odkazu profesora Miroslava Komárka a tímto prvním ročníkem položili tradici komorně pojatých setkání jazykovědců – představitelů teoretické i aplikované bohemistiky a slavistiky.

Najít téma tohoto prvního setkání nebylo v širokém a tematicky i oborově různorodém odborném zaměření oslavence jednoduché, nakonec se ale organizátoři po dohodě s prof. Uličným rozhodli sympozium věnovat problematice aktuální jazykové situace na Moravě a ve Slezsku. S vybraným tématem korespondovalo i spektrum pozvaných hostů, jejichž přednášky byly rozděleny do dílčích bloků věnovaných jazykové variantnosti na pozadí kulturně-historického vývoje, s tím souvisejícím specifickým zvukového plánu či otázkám aktuálního stavu dialektologického či mediálního výzkumu.

Sympozium proběhlo 20. října 2016 a po oficiálním zahájení, jehož se zúčastnili jak představitelé vedení Filozofické fakulty UP, jmenovitě doc. Mgr. Jiří Špička, Ph.D., prodekan pro vědu a výzkum, tak vedoucí pořadajícího pracoviště, doc. Mgr. Miroslav Vepřek, Ph.D., se rozběhl celodenní maraton přednášek a následných diskusí.

Dopolední blok byl věnován šířeji pojaté problematice jazykové variantnosti a otázkám dialektologického rozrůznění na území Moravy a Slezska obecněji a vystupující se ve svých příspěvcích dotkli jak otázek historického vývoje (dr. Ondřej Bláha v přednášce Vývoj jazykové situace na Moravě ve světle demografických dat), tak aktuální jazykové situace na tomto území (prof. Jana Svobodová v přednášce Variantnost v češtině a její vnímání; prof. Oldřich Uličný v přednášce Míšení a mizení nářečí – faktory a akcelery (se zřetelem k moravské a slezské situaci) a doc. Irena Bogoczová v přednášce Čeština na českém Těšínsku: hledání prostředku běžné mluvenosti). Na problematiku aktuálního dialektologického výzkumu v odpoledním bloku bezprostředně navázala dr. Stanislava Kloferová svým příspěvkem Slovník nářečí českého jazyka: má nám ještě dnes co říci? a specifika jazykového územního rozrůznění pak rezonovala ještě v příspěvcích „fonetických“ (prof. Zdena Palková v přednášce Variabilita krátkých vokálů z hlediska kvality, dr. Jitka Veroňková v přednášce Užití rázu u studentů z Moravy a Slez-

ska v projevech různých typů a dr. Pavlína Kuldanová v přednášce Zvuková stránka současné češtiny na Ostravsku). Obraz současné jazykové situace dokreslily příspěvky z oblasti výzkumů převážně mediálních (Mgr. Gabriela Lefenda v příspěvku Normové autority a jejich přístup k variantnosti v češtině (sonda z prostředí Moravskoslezského kraje) a dr. Soňa Schneiderová v příspěvku Funkční a stylová diferenciacie mediálních textů v moravském a slezském regionu).

O hloubce odborného záběru v oblasti přednášené problematiky svědčí fundovaně a recipientsky přitažlivě připravená vystoupení přednášejících, o potřebnosti a atraktivnosti podobných akcí zase podnětné a inspirativní diskusní příspěvky, jež vzešly z řad početného auditoria, zastoupeného jak kolegy-lingvisty, tak našimi studenty. Všem, kdo se živých a nezřídka až zapálených rokování účastnili, ale i těm, kdo si první ročník symposia nechali ujít, bude určen sborník Jazyková situace na Moravě a ve Slezsku, jehož vydání organizátoři akce plánují na první čtvrtinu roku 2017.

Mgr. Jindřiška Svobodová, Ph.D.

Katedra bohemistiky

Filozofická fakulta

Univerzita Palackého

tř. Svobody 26

771 80 Olomouc

jindriska.svobodova@upol.cz